

DESCRIPTIO
 PVBLICÆ GRATVLATIONIS,
 SPECTACVLORVM ET LVDORVM,
 IN ADVENTV SERENISS. PRINCIPIS ERNESTI
 ARCHIDVCIS AVSTRIAE, DVCIS BVRGVNDIAE,
 COMITIS HABSPAVREI VELLERIS EQVITIS, BELGICIS
 PROVINCIIS A REGIA MA^{TE}. CATHOL. PRAEFECTI AN. M. DXCVIII.
 XVIII. KAL. IVLIAS, ALISQVE DIEBVS ANTVERPIÆ EDITORVM.

CVI EST PRAEFIXA,
 De Belgij Principatu a Romano in ea Prouincia
 Imperio ad nostra usq; tempora breuis narratio,

*Ad Principem Sereniss. et S. R. E. Cardinalem,
 Archiepiscopum Toletanum Albertum Archidu-
 cem Austriae, Ducem Burgundiae, &c.*

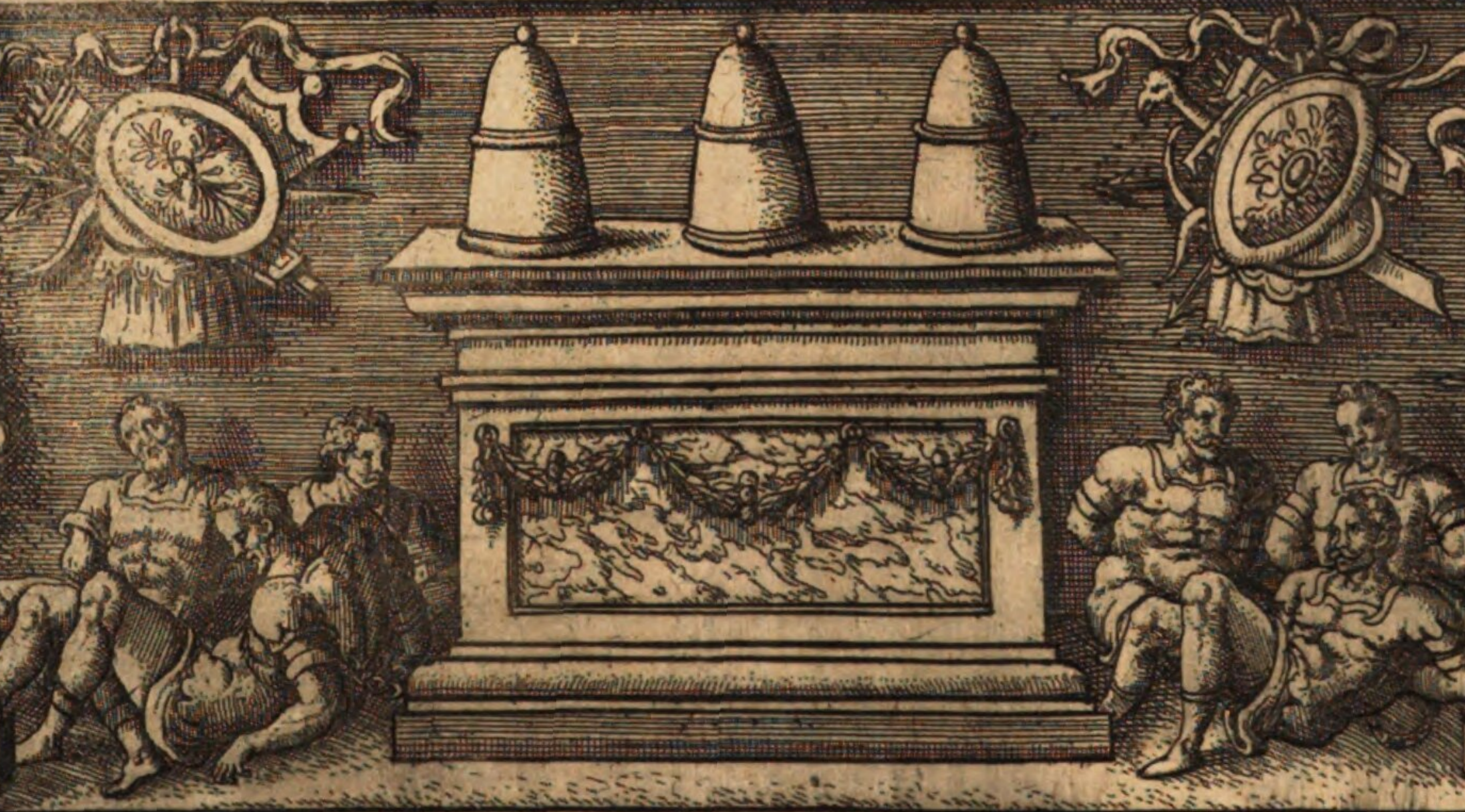
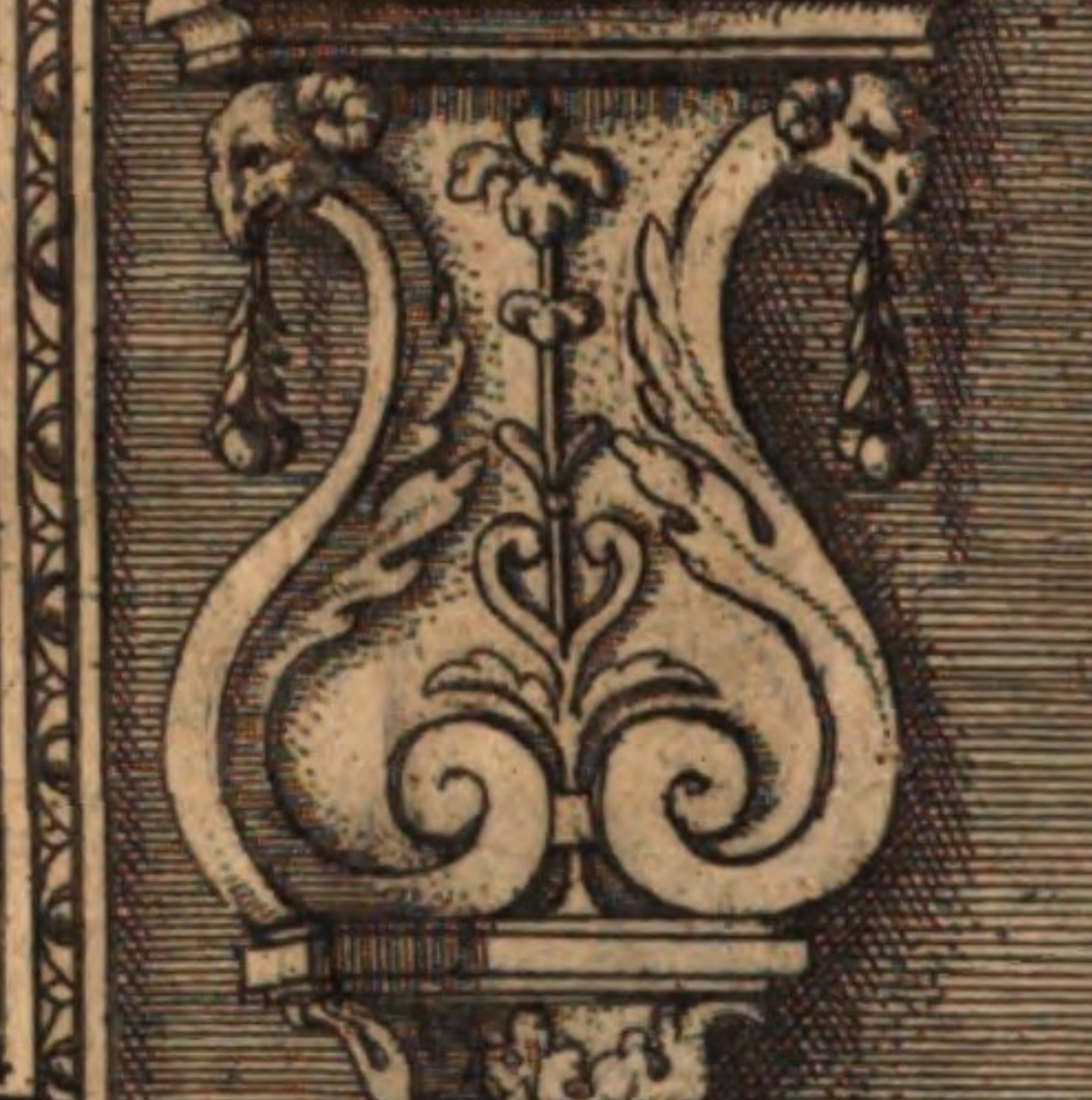
Cum carmine Panegyrico in eiusdem Principis
 Ernesti, suscepto a Regia Ma^{te}. Catholica Belgicarum
 ditionum imperio, in eisdem Prouincias aduentum.

*Accessit denique Oratio funebris, in Archiducis
 Ernesti obitum iisdem Prouincijs luctuosissimum.*

Omnia a IOANNE BOCHIO S.P.Q.A. a secretis
 conscripta.

LABORE ET CONSTANTIA
 (ANTVERPIAE
 EX OFFICINA PLANTINIANA.
 M. D. XCV.)

D E S C R I P T I O
 DESCRIPTIO ARCUS TRIUMPHALIS
 L V S I T A N O R V M.

ALIVOR passibus ab hoc pegmate Archiduce digresso, cōspectui occurrit structuræ Ionicæ magnifica moles, à natione Lusitana ante monasterium Carmelitarum via coriaria in triumphalem arcum erecta, operis varietate, & concinnitate elaboratissima, quæ tribus constabat eleuationibus in LVIII. pedum altitudinem excitatis. Latitudo triginta sex circiter pedes fortiebatur, transitum triginta pedibus metiebatur.

Arcus pro sua ad columnas symmetria eleuatioer erat, ex duobus quadratis ad triginta pedes ascendens, vt publica spectacula quæ pompa amburbali quotannis deducuntur, suum transitum retinerent.

Ornabatur hic arcus in suis eleuationibus gradatim ascendentibus, variis vtriusq; sexus simulacris, quæ etsi è tabula plana erant excisa, & coloribus adumbrata, sua tamen peripheria solidæ statuæ videbantur.

Summum gradum ipsumq; fastigium Neptuni simulacrum occupabat, nouem pedum magnitudine sublime, inter duos equos marinos, quibus inequitare erectus videbatur. Dextra, sphæram auream Astronomicam, læua, tridentem argenteum tenebat, ex humeris eius cærulea chlamys velut vëto sublata volitabat. Sub pedibus, Lusitaniæ regni insignia, vtrisque serica candidi & viridis coloris vexilla, cum cruce rubra prominebant. Subscripta habebat Neptunus hæc verba:

TELLVRIS ÆQVORISQVE HIC POTENS.

Conuenit hoc symbolum Monarchæ maximo Regi Philippo, cuius potentia præter reliquas opes, & commoda cum regno Lusitaniæ acquisita, imperij maritimi, quo gens illa præ cæteris claruit, permagna profectò venit accessio.

Secunda autem à fastigio eleuatio, grandem in medio quadratamque tabulam excipiebat, cuius Zophorum gemini vtrique maritimi Hermæ, in duplices piscium caudas crurum loco desinentes, sustentabant.

In planitie quadrati, quæ cærulei coloris erat, flauæ litterarum notæ hunc sensum indicabant:

PHILIPPO CAROLI V. CÆS. AVG. FILIO, EMANVELIS REGIS EX FILIA
 N. LVSITANIÆ, ALGARBIORVMQVE REGI, MAVRETANICO, ÆTHIOPICO,
 INDICO, ARABICO, PERSICO, IBERICO, ATLANTICO, EOI
 TRIUMPHATORI, GENTIVMQUE DOMITORI: QVOD ERNESTI
 AVSTRIACI INVICTISS. PRINCIPIS CONSILIIIS, AVSPICIISQVE, MARE
 INTER LVSITANOS, BELGASQVE BELLO DIV CLAVSVM, APERIRE
 AC PACARE DECREVERIT. N. LVSITANICA. P. DD.

A dextra eiusdem eleuationis, muliebri forma Mauretania è tabula plana affabrè excisa, leoni Punico insidebat, seminuda, veste coccinea ex humero demissa, dextra hastile, læua palmæ ramum stringebat, cui subscriptus hic erat versiculus:

MAVRETANIA.

Iunximus Herculeis quod defuit ante columnis.

Respiciens ad illud Hispanicæ potentia incrementum, quod partum cum regno Lusitaniæ obtinet in tota Mauretaniæ ora, & in ipsa passim Africa, vbi reges Lusitani imperarunt, & præsidia sua habuerunt.

Ab altera parte, similis nudæ mulieris figura, fusco colore, noui orbis animali insidebat, quod cortice testaceo, durisque squamis, velut munimento quodam armatur, erinaceum Brasilianum quidam vocant. Primum intuenti animal est haud absimile crocodilo, quod tamen indigenis in cibo est, nec mediocris porcelli magnitudinem excedit. Brasiliam referre non modò inscriptio arguebat, sed ipse etiam ἀνδρωποφάγου mulieris actus, quæ pedem humanum cum parte cruris à recenti truncatione sanguinolentum, mordicus attrectabat. Hi versus hoc etiam explanabant:

BRASI-

B R A S I L I A.

*Mente feras aquare truces, pastis que solebam
Visceribus, sed nympa Tagi contermina ripis,
Indidit humanos hominum pro sanguine mores.*

Primi enim Lusitani eam noui orbis regionem, quæ Brasilia appellatur, duce Caprali inuenerunt, illamq; à ferina immanitate ad politicæ vitæ studiū, Dei que cultum traduxerunt.

Tertia eleuatio habebat in medio magnā tabulā & oblongam, quæ Ianū bifrontem cum sua clauis spectandū dabat, cuius templū ex aduerso sitū Consul Romanus cū suis licitoribus occludebat, delatū Archiduci belli pacisq; imperiū significans, vt ex ascriptis notis constat.

APERIT CVM VULT, SI LIBET CLAUDIT.

In eiusdem tabulæ medio, Principis Ernesti pendebant insignia, quæ sequebatur ab altera parte muliebris formæ sedentis simulacrum, quæ face radiis solaribus accensa, aceruum armorum incendebat, læua lauream cuidam imponebat, additumque elogium:

TIMIDIS QVIES, VISVS CAECIS.

Quod populis Regiæ Maiestati obsequentibus summam nunciabat trāquillitatem, cæcos verò & errore deuios adhortabatur, vt fausto fidere per aduentum Ernesti Germaniæ inferiori affulgente, oculos aperiant, & cum Rege in gratiam redeant. Ad dextram eiusdem eleuationis, immani elephanto insidebat feminuda Æthiopissa, linteo amiculo cæruleis lineis distincto, negligenter cincta, thuris ramum dextra tenebat, sinistra figuræ semicircularis stimulū habebat, cuiusmodi instrumento ad cogendos & stimulandos Elephantos vtuntur Æthiopes. Huius autē animalis conspectum, post inclinatā Ro. Imperij amplitudinem, Lusitanorum beneficio orbis noster primum habuit. Inscriptio Æthiopiam esse arguebat:

Æ T H I O P I A.

*Me famulam, Rex magne, tui Tartessia classis
Reddidit imperij, mea nec conuiuia spreuit
Iupiter, & nigri est coniux Aurora mariti.*

A læua mulieris itidem fuscæ figura Rhinoceroti insidebat, feminuda, reliqua corporis parte parum tecta. Infantulum illa dorso gestabat, colore matri suæ simillimum. Indiam esse non solū fistulæ cinnamomi, quas dextra tenebat, aut nux Indica quam sinistra, sed ipsa quoque inscriptio enarrabat:

I N D I A.

*Primus odoratos Liber deuicerat Indos,
Altera palma Tago debetur, at vltima regni
Gloria Nisei titulis accessit Iberis.*

Rhinocerotem sola Lusitania post collapsam Romani populi maiestatem, orbi Christiano spectandum exhibuit.

Quatuor verò prægrandibus columnis pars operis infima nitebatur, cum stereobatis, basibus, scapis, capitulis & volutarū ornamentis, epistylis, zophoris & coronicibus ad amulsum Ionicis, nec indiligenter ab artifice instar lapidis Africani marmoratis. In earum intercapedine, hinc Rex Philippus regio diademate redimitus, & recentiori panoplia armatus, chlamyde purpurea decorē ab humeris dependente noscebatur. Inde Philippus Hispaniarum Princeps magnum orbis desiderium, omnium oculos in se conuerterat.

Nec carebant ornamentis interstylobatia, in quorum vno depictum erat velut ex antiquo numismate emblema, Victoriæ alatæ, cum laurea & palma, pede super aquilam posito, olæ ramum vncis stringentem, cum his notis literarum:

VICTORIA PHILIPPI.

In altero, Spei simulacrum dextra ramū olæ tenebat, sinistra vestem nonnihil subducebat, ad veterum nummorum Hadriani, Antonini, & aliorum imitationē, cum hoc elogio:

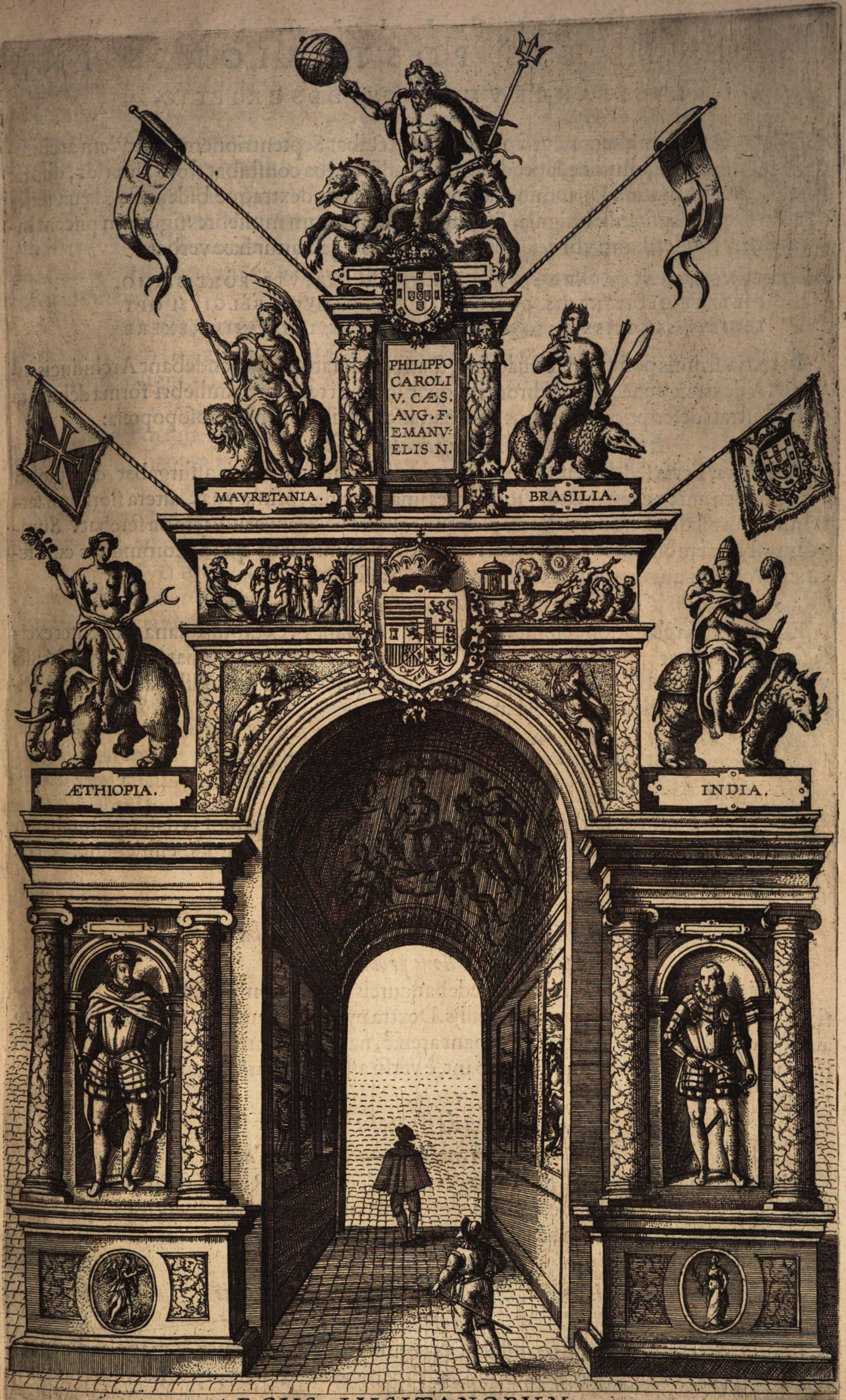
SPES POP. LVSITANI.

Supra fornicem in triangulari spacio, muliebris imago ænei coloris cornu Amaltheæ sinistra tenebat, globum orbis ante pedes positum indice digito demōstrabat, fere vt in quodam Traiani numismate, cum his verbis:

PROVIDENTIA PHILIPPI.

G

In altero

PHILIPPO
CAROLI
V. CÆS.
AVG. F.
EMANV-
ELIS N.

MAVRETANIA.

BRASILIA.

ETHIOPIA.

INDIA.

ARCUS LVSTANORVM.